

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Одбор за права детета
23 Број 06-2/345-21
2. август 2021. године
Београд

ЗАПИСНИК
ШЕСТЕ СЕДНИЦЕ ОДБОРА ЗА ПРАВА ДЕТЕТА
ОДРЖАНЕ 29. ЈУЛА 2021. ГОДИНЕ

Седница је почела у 12,06 часова.

Седницом је председавао Ивица Дачић, председник Народне скупштине и председник Одбора за права детета.

Седници су присуствовали чланови Одбора: Радован Тврдишић, Елвира Ковач и академик Муамер Зукорлић, потпредседници Народне скупштине, Јелена Мијатовић, заменик председника Одбора, Јелена Обрадовић, Никола Лазић, Наташа Ивановић, Милија Милетић, Миланка Јевтовић Вукојичић, Милијана Сакић, Илија Животић и Данијела Вељовић.

Седници су присуствовали заменици одсутних чланова Одбора: Виолета Оцокољић (Дубравка Филиповски, члан), др Весна Ивковић (проф. др Александра Павловић Марковић, члан), Хаџи Милорад Стошић (Јелисавета Вељковић, члан) и др Емеше Ури (Розалија Екрес, члан).

Седници Одбора нису присуствовали: др Владимир Орлић, Стефан Кркобабић и Марија Јевђић, потпредседници Народне скупштине, као ни следећи чланови Одбора: Мисала Праменковић, Загорка Алексић и Мирсад Хоџић, нити њихови заменици.

Седници је присуствовала народни посланик Весна Стамболић.

Седници су присуствовали представници Министарства за бригу о породици и демографију и то: Радомир Дмитровић, министар за бригу о породици и демографију и Милка Миловановић Минић, државни секретар Министарства за бригу о породици и демографију.

На предлог председника Одбора, једногласно (15 гласова „за“) је усвојен следећи:

Дневни ред:

1. Разматрање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од априла до јуна 2021. године (23 Број 02-891/21-4 од 26. јула 2021. године);

2. Р а з н о.

Пре преласка на рад по утврђеном дневном реду, Одбор је једногласно (17 гласова „за“) и без примедби усвојио записник Четврте седнице Одбора, одржане 21. јуна 2021. године, као и записник Пете седнице Одбора, одржане 30. јуна 2021. године.

Прва тачка дневног реда - Разматрање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од априла до јуна 2021. године (23 Број 02-891/21-4 од 26. јула 2021. године).

Пре преласка на рад по утврђеном дневном реду, председник Одбора је обавестио присутне да је Министарство за бригу о породици и демографију доставило Одбору Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од априла до јуна 2021. године, у складу са чланом 229. Пословника Народне скупштине који прописује да министар информише надлежни одбор Народне скупштине о раду министарства једном у три месеца. Подсетио је да је Одбор, на једној од претходних седница Одбора, разматрао информације о раду Министарства, и то две информације, једна је била за период од октобра до децембра 2020. године, док је друга била за период од јануара до марта 2021. године, као и да је члановима и заменицима чланова Одбора достављена Информације за 1. тачку дневног реда, путем електронске поште, тако да су имали прилике да се са садржином благовремено упознају.

Уводно представљање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од априла до јуна 2021. године поднео је Радомир Дмитровић, министар за бригу о породици и демографију. На почетку се осврнуо на чињеницу да је Министарство интензивирало активности на изради Нацрта, а касније и Предлога закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом и том приликом је нагласио да је, у сарадњи са Међународном организацијом рада, Републичким заводом за социјалну заштиту и Министарством за рад, запошљавање, борачку и социјалну заштиту, Министарство за бригу о породици и демографију радило на унапређењу квалитета стручног рада у центрима за социјални рад и уједначавање праксе у раду свих центара у Републици Србији. Мишљења је да ће се важећи Закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом, у народном периоду, побољшати, односно побољшаће се у делу одређених категорија (да се подигну могућности како би се додатно стимулисало рађање - демографија, сматрајући то проблемом заједно са социјалним питањима). Полазећи од надлежности Министарства, а у вези са центрима за социјални рад, посебно је истакао три случаја која су у јавности побудила велику пажњу и то: случај у општини Блаце, случај у Граду Крагујевцу и случај у општини Раковица, у Београду. Такође, осврнуо се и на спроведена истраживања у вези Пројекта „Једнаки – ка успостављању родне равноправности, усклађивање радног и породичног живота запослених“, са посебним акцентом на то како и на који начин да се помогне жени да донесе одлуку да има више деце јер је то кључно питање за демографију, а демографије нема без породице и нема без деце.

Председник Одбора је, пре него што је отворио дискусију, подсетио на члан 229. ст. 2. и 4. Пословника Народне скупштине који указује да на седници Одбора, питања министру о поднетој Информацији могу да постављају чланови надлежног Одбора, као и овлашћени представник посланичке групе која нема члана у Одбору. О закључцима Одбора поводом поднете Информације, Одбор подноси извештај Народној скупштини.

У дискусији су учествовали чланови и заменици чланова Одбора: Ивица Дачић, академик Муамер Зукорлић, Елвира Ковач, Радован Тврдишић, Милија Милетић,

Миланка Јевтовић, Вукојичић, Илија Животић, Никола Лазић, Јелена Обрадовић, др Весна Ивковић, др Емеше Ури и народни посланик Весна Стамболић, као и Радомир Дмитровић, министар за бригу о породици и демографију.

Током дискусије чланови и заменици чланова Одбора су похвалили Информацију о раду Министарства, сматрајући је детаљном и свеобухватном. Осврнули су се на програм сарадње Министарства са Канцеларијом УНИЦЕФ-а у вези са дечијим правима, јачању капацитета и компетенције родитеља, са посебним освртом на укључивање и мотивацију оба родитеља у периоду раног родитељства. Похваљен је и Пројекат „Подстицајно родитељство кроз игру“, који ће родитељима, деце до шест година, пружити олакшице, са посебним освртом да, након предвиђених и спроведених едукација у локалним самоуправама, се очекује да се презентирају резултати спроведеног пројекта. Такође, упућене су и похвале због платформе „Чувам те за превенцију и сузбијање насиља“ која се тиче безбедности деце.

У току дискусије изнето је позитивно мишљење због формирања Министарства за бригу о породици и демографију јер је питање демографије и породице велики и значајан искорак. Похваљен је рад Министарства, као и његова кооперативност у погледу законодавног аспекта, а у вези са актуелним Законом о изменама и допунама закона о финансијској подршци породици са децом. Такође, похвале су упућене и због сарадње Министарства са Канцеларијом УНЕСКО, као и због дефинисаних циљева и активности које је Министарство спровело у свакој петој општини за подстицај рађања, за помоћ самохраним родитељима и младим брачним паровима. Такође, похвале су упућене и због представљања и подизања видљивости рада Министарства, као и остваривање контакта са свим чиниоцима који су у делокругу рада Министарства (Асоцијација центара за социјални рад, Републички завод за социјалну заштиту, Комора запослених у социјалној заштити и друга министарства). Изнето је мишљење да треба наставити са добром праксом одласка у локалне самоуправе јер рад на терену, разговор на локалном нивоу, кроз упознавање са њиховим специфичностима и са њиховим погледима на решавање демографских проблема и мерама које они предузимају, могу да буду од велике користи. Било је и речи да демографија породице мора да буде на нивоу кључног и системског питања читаве државе, у континуитету, односно потребно је с једне стране, да се изнађе решење које иде у правцу комбинованих метода подршке и приступа општинама које су показале одговарајуће резултате, док с друге стране, је потребно да се на нивоу медија промени комплетан амбијент друштва по том питању. Наиме, наглашено је да, на свим нивоима друштва, тема породице мора да буде у првом плану, мора да буде системска прича и једна врста комбинације, односно потребна је нова врста приступа која би ишла у правцу тога да је смисао живота у породици - нешто што треба да оплемењује човека и да буде пут којим тежимо. Полазећи од тога да су деца највеће богатство, отворило се управо питање посвећивања пажње деци и дизања свести у друштву о питању демографије, почев од верских заједница, цркве, медија, преко образовања, па до културне, етичке и духовне свести. Такође, изнето је мишљење да је питање рађања, као и однос према породици пре свега етичко, духовно и културолошко питање које се надовезује на демографију. Имајући у виду разне случајеве злоупотребе деце у центрима за социјални рад, предложено је да Министарство, заједно са другим надлежним институцијама, спроведе истраживања у сврху добијања статистичких података.

Дискутовало се о питању самохраних мајки, уз мишљење да овој категорији није дат довољан значај, у нади да ће у наредном периоду да добије на својој важности.

Такође, било је и речи о младим женама, од 18 до 25 година, које желе да се остваре као мајке, да рађају, а које нису запослене, нити су завршиле одговарајуће школовање, уз мишљење да друштво и систем треба да размисле о потенцијалу таквих младих мајки, у смислу пружања помоћи и подршке. Наиме, отворила се тема у вези са ефикасношћу вантелесне оплодње у Републици Србији, уз оцену да је по том питању доста урађено и вишесекторски, кроз разне одговарајуће институције, повезано, као и да је можда потребно размишљати у правцу измене и допуне закона у делу који се односи на увођење могућности донације јајних ћелија јер би то био један од начина да се жена стимулише и да јој се омогући да се оствари као родитељ. Било је и речи о проблемима које имају родитељи болесне деце, деце са аутизмом, деце са церебралном парализом, као деце са инвалидитетом, по питању лекарских комисија, јер не могу да добију туђу негу и помоћ, док је боловање временски ограничено, па је с тим увези, предложено је да се оформи нови центар који би могао да пружи родитељима помоћ и подршку, а деци негу и бригу.

Наиме, током дискусије отворило се питање жена у репродуктивном периоду, сматрајући да је управо кључ, по том питању, у жени која хоће да рађа, гаји децу и гради каријеру, и мишљења су да као таква буде пример и узор другим женама - мајкама, уз помоћ системског приступа, мотивације и мерама финансијске подршке. Полазећи од тога да је потребно да се свакој жени – мајци створе одговарајући услови како би могла да рађа, изнет је пример добре праксе у општини Кнић, са оствареним резултатима подстицајних мера рађања. Као пример, изнето је да је потребно жену - мајку економски оснажити, као и системски уредити радни стаж за све мајке које су родиле децу. Такође, изнето је мишљење да је потребно оснажити и финансијски помоћи самохране родитеље (нпр: алиментациони фонд за самохране родитеље и тзв. бенефицирани радни стаж за мајке које су рађале). Било је и речи о категорији деце која живе на селу, односно како и на који начин помоћи деци која живе на селу. С тим у вези предложено је да се одржи тематска седница која би била посвећена деци која живе на селу, јер живот деце на селу није исти животу које имају деца у граду, уз апел да се таквој деци, као и новорођеној деци и незапосленим породиљама, посвети више пажње тако што би се предвидела већа финансијска издвајања која би им створила боље услове живота и веће могућности, имајући у виду присутан висок степен морталитета (нпр: подручја у Сврљигу, Белој Паланци, Гацином Хану).

Радомир Дмитровић, министар за бригу о породици и демографију се, на крају дискусије, захвалио на изнетом мишљењу о поднетој Информацији, на датим предлозима и препорукама, а све у циљу да се побољша демографска прилика у Републици Србији, а такође је и дао одређене одговоре на постављена питања.

На крају дискусије, а на предлог председника, Одбора је једногласно (15 гласова „за“) прихватио Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од априла до јуна 2021. године. Председник Одбора је обавестио, да ће Одбор на основу члана 229. став 4. Пословника Народне скупштине поднети Извештај Народној скупштини и на тај начин је известити, да је сагласно члану 229. Пословника Народне скупштине, Одбор размотрио и одлучио да прихвати Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од априла до јуна 2021. године.

Друга тачка дневног реда – Р а з н о

Председник је информисао Одбора да је, Савет за права детета, као саветодавно тело Владе Републике Србије, 21. јула 2021. године одржао своју прву седницу и да се може очекивати, у наредном периоду, да Одбор одржи седницу на којој би се разматрао извештај о раду Савета, а у складу са Одлуком о образовању Савета где је прописано да Савет доставља извештај о раду надлежном одбору сваких 60 дана, имајући у виду да је Влада поменуто Одлуку донела још 1. априла 2021. године.

Полазећи од тога, да је образована Радна група за иницијативе, петиције, представке и предлоге, председник је предочио члановима Радне групе да могу да очекују, у наредном периоду, да заменик председника Одбора и председавајући Радне групе одржи седницу Радне групе на којој би се разматрале представке које су пристигле Одбору.

Имајући у виду, да Одбор за права детета има представника у Националној коалицији за окончање дечјих бракова у Србији, у својству члана, који даје значајан допринос раду и деловању Коалиције, председник је истакао да је Национална коалиција за окончање дечјих бракова у Србији покренула кампању „Детињство, не брак“ која има за циљ да скрене пажњу јавности и професионалаца на проблем дечјих бракова. С тим у вези, указао је да чланови Коалиције су о овоме информисани и позвани да се прикључе и узму активно учешће у кампањи, а управо један од начина учешћа у кампањи је да представник сваке институције упозна своју институцију о начину деловања кампање и пратећим материјалима (допис, предлог кампање на друштвеним мрежама, додатни визуали и смернице). Нагласио је да, представник Одбора за права детета, као члан Коалиције, на овај начин обавештава Одбор о кампањи, као и то да ће све поменуто бити достављено електронским путем члановима и заменицима чланова Одбора, на мејл адресе. Наиме, председник је позвао заинтересоване чланове и заменике чланова Одбора, да допринесу деловању горе поменуте кампање како би испред Народне скупштине, односно Одбора за права детета, допринели остварењу заједничког циља – сузбијању штетне праксе и стварању друштва у којем ће сви дечаци и девојчице имати једнаке услове да одрастају, школују се и развијају, у складу са својим потребама и жељама.

Затим, председник је обавестио да је заменик председника Одбора, испред Одбора, присуствовала састанку партнера у Програму „Подршка подстицајном родитељству кроз игру“ – Месец родитељства, на позив УНИЦЕФ-а у Републици Србији, који је одржан 2. јула 2021. године у Новом Пазару. Овим је, председник истакао да Народна скупштина придаје велики значај сарадњи са УНИЦЕФ-ом, као једној од најзначајнијих међународних организација која се бави заштитом и промоцијом права деце. Наиме, нагласио је да је УНИЦЕФ (Дечји фонд Уједињених нација) стални и дугогодишњи партнер Народне скупштине, као и да је Меморандумом о разумевању између Народне скупштине и УНИЦЕФ-а, потписаним 19. новембра 2008. године, предвиђено успостављање дугорочне сарадње ради остваривања циљева који су дефинисани Конвенцијом Уједињених нација о правима детета, Стратегијом за смањење сиромаштва, Миленијумским циљевима развоја и Националним планом акције за децу. С тим у вези, председник је напоменуо да се, у наредном периоду, планира одржавање састанка са директорком УНИЦЕФ-а у Републици Србији, а све у циљу наставка сарадње Народне скупштине и УНИЦЕФ-а која се огледа у реализацији активности Одбора за права детета (седнице ван седишта – мобилне седнице, организовање јавних слушања, тематске седнице).

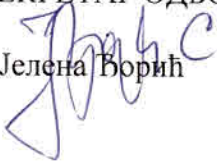
На крају, сходно дискусији која је вођена на овој седници и темама које су се отвориле, председник Одбора је предложио да се, у наредном периоду, одржи тематска седница Одбора на којој би се дискутовало о теми пада nataliteta у Републици Србији, као и о другим темама (нпр: вантелесна оплодња, стерилитет, алиментација и др).

Седница је завршена у 13,27 часова.

Саставни део овог записника чини препис обрађеног тонског снимка, вођен на седници Одбора.

СЕКРЕТАР ОДБОРА

Јелена Борић



ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА

Ивица Дачић

